

ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ 29 ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਉਪਰੰਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੁਧਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ 2024 ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ/ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1021, ਕੱਟੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ—286 ਅਤੇ ਸੋਧੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1162 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ 7 ਜਨਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੂਹ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ www.ceopunjab.nic.in 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਾਗਰਿਕ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਝਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ, ਕਟਵਾਉਣ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਆਨਲਾਈਨ voters.eci.gov.in voter service portal ns//Voter8elpline1pp 'ਤੇ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਟੋਲ ਫਰੀ ਨੰਬਰ 1950 ਤੇ ਦਫਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਚੋਣ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਾਸ਼ਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਰਵਿੰਦ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰਨਾਵਾਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸੰਗਰਸ਼

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਅੰਡ, ਸੰਗਧ ਪੰਡੇ

ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਮਠ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਲਾਨਾ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲੀਆ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਮਠ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀਜਯਨ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਰਾਈ ਵੀਜਯਨ 31 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਵਰਕਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਸਥਲ 'ਤੇ 92ਵੇਂ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਤੀਰਥਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵਰਕਲਾ ਵਿਖੇ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਮਾਧੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇਕ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਵੀਜਯਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਸੰਗਠਿਤ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। “ਗੁਰੂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਲਟ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਲਈ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।” ਵੀਜਯਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ ਉਸ ਦੀ ਵਰਣਾਸ਼੍ਰਮ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। “ਗੁਰੂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜੋ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਯੁੱਗ ਦਾ ਧਰਮ ਧਰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰਿਤ ਪੱਧਤੀ ਸੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ... ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਮਤ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪਾਪ ਹੋਵੇਗਾ,” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਛਾਤਰ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਵੀਜਯਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਵਰਣਾਸ਼੍ਰਮ ਪ੍ਰਥਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਅਤਮਕ ਵੰਡ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਸੁਨੇਹੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਵੀਜਯਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ‘ਇੱਕ ਜਾਤੀ, ਇੱਕ ਧਰਮ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰੱਬ’ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕਦੇ ਵੀ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਵਕਤਾ ਜਾਂ ਸਮਰਥਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਵਰਣਾਸ਼੍ਰਮ ਪ੍ਰਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਚਾਤੁਰਵਰਣ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੰਸ਼ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੰਸ਼ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਕ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਏ। ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਜਾਂ ਸੰਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਵੀਜਯਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਸ ਆਦਰਨੀਯ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਨਾਲ ਨਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਏ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਤੀਅਤਮਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ, ਜੋ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਬੋਲੇ, “ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ, ਜੋ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਰਮ ਵਜੋਂ ਸਤਾਧਾਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ, ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਅਲਪ ਸੰਖਿਯਕਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।” ਵੀਜਯਨ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਵੀ. ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਦਯਨਿਧੀ ਸਟਾਲਿਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੇਰਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

19ਵੇਂ ਸਦੀ ਦੇ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਹੇਠਲੀ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮਾਜ ਵਰਗੇ ਜਾਤੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਮੰਦਿਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਕਠੋਰ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਦਾ ਜਨਮ 1855 ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਦੇ ਚੇਮਪਾਜ਼ੀਥੀ ਨਾਮਕ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਜ਼ਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧਿਮਤਾ ਅਤੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਰੁਝਾਨ ਵਿਲੱਖਣ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵਰਜਿਤ ਮੰਨੇ ਗਏ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬੀਅਤ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਤ ਜਾਂ ਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਾਤੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸੋਧਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ 1888 ਵਿੱਚ ਅਰੁਵਿਪੁਰਮ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਵਚਸਵ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਕ੍ਰਿਆ ਖੁਦ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਆਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਰਤੀ “ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਜ਼ਾਵਾ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਹੈ,” ਅਤੇ ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੇਰਲ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੰਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਪਾਸਨਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ। “ਇੱਕ ਜਾਤੀ, ਇੱਕ ਧਰਮ, ਇੱਕ ਰੱਬ” ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਰਾ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਰੱਬੀਅਤ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਜਾਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਅਸਪ੍ਰਸ਼ਯਤਾ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। 1888 ਵਿੱਚ, ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਚਲਣਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਪਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਮੰਨਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਸਤਕਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਵਯਕਤੀ ਤਕ ਗਿਆਨ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਹ ਉਪਰਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕਰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ ਅਸਪ੍ਰਸ਼ਯਤਾ ਅਤੇ ਜਾਤੀਅਤਮਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸੰਮਾਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਤਾਰਜ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਗਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੇਠਲੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕੱਟੜਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਦਰਸ਼ਨਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਕਵੀ ਵੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤਾਂ ਨੇ ਕਰੂਣਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਰਵਭੌਮ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ

ਰਚਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ “ਆਤਮੇਪਦੇਸ਼ ਸ਼ਤਕ” (ਆਤਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸੌ ਸ਼ਲੋਕ) ਅਤੇ “ਦੈਵ ਦਸ਼ਕਮ” (ਰੱਬ ਲਈ ਦਸ ਸ਼ਲੋਕ) ਨੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਅਦਵੈਤ ਵੇਦਾਂਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕੋ ਤੱਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਨੀਂਹ ਰਚੀ। ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਆਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਦਵੈਤ ਵੇਦਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਅਦਵੈਤ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਅੰਤਿਮ ਸੱਚਾਈ” ਜਾਂ “ਬ੍ਰਹਮ,” ਜੋ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। “ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਤਮਾ” ਜਾਂ “ਆਤਮਾ” ਇਸ ਸਰਵ ਭੌਮ ਤੱਤ ਨਾਲ ਇੱਕਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ “ਅਗਿਆਨ” ਹੀ “ਦਵੈਤ” (ਦੁੰਦ) ਦੀ ਭਰਮਣਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵੰਡ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਦਾ ਪਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨਾਰਾ ਸੀ, “ਇੱਕ ਜਾਤੀ, ਇੱਕ ਧਰਮ, ਇੱਕ ਰੱਬ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ।” ਇਸ ਨਾਰੇ ਹੇਠ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਮੰਦਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕੇਰਲ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਮੂਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪਕੜੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ-ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਲਵਲੀ ਨੇ ਇਜ਼ਾਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਰਬਲ ਘਟਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਲਾਂਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਚਲਵਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਪੇਰੀਆਰ ਵਾਂਗ ਕੜੇ ਨਾਸਤਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਪਾਸਨਾ ਦੀ ਮੱਕਤਦਾਰੀ ਕੁਝ ਮੁਠ ਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਥਿਆ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਸ਼ਿਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਤੇ ਉਹ ਠਾਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਮੱਕਤਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਡਾਏ ਪੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਚਲਵਲੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕ ਐਸੀ ਪੁਰੋਗਾਮੀ ਪਾਰਸ਼ਵਭੂਮੀ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਚਲਵਲੀ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਆਧੁਨਿਕ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਵਸੇ ਹੋਏ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਗੁਰੂ, ਤਤ੍ਤਵਵ੍ਯਾਨ ਅਤੇ ਦੁਰਦਰਸ਼ੀ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ, ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦੁਰਬਲ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਆਸ਼ਾ ਦਾ ਕਿਰਣ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪੁਨਰਜਾਗਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵਰਚਸਵ ਦੇ ਉਸ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਾਰਵਭੌਮ ‘ਇੱਕ ਜਾਤ, ਇੱਕ ਦੇਵ, ਮਨੁਸ਼ਯਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਧਰਮ’ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਈ ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚਵਰਗੀ ਨੈਤਿਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਵੀਦ੍ਰਨਾਥ ਠਾਕੁਰ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪੁਰੇ ਮਾਣਸ’ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਕਿਹਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸੁਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਹੈ।

ਅਤਿਆਚਾਰਗ੍ਰਸਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਫ਼ੁਣਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਜ਼ੜੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1903 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਧਰਮ ਪਰਿਪਾਲਨ ਯੋਗਮ (ਐੱਸਐੱਨਡੀਪੀ ਯੋਗਮ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਕੇਰਲ ਦੇ ਅਗਵਾਣੀ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਧਰਮ ਪਰਿਪਾਲਨ ਯੋਗਮ ਸਿਰਫ ਇਜ਼ਾਵਾ ਜਾਤੀ-ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਰਚਸਵ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐੱਸਐੱਨਡੀਪੀ ਯੋਗਮ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰ ਲਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਹੁਣ ਇਜ਼ਾਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੀਰਥ ਸਥਲ ਹੈ।

ਕੇਰਲ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 23% ਹਿੱਸੇ ਵਾਲਾ ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਜਾਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ) ਦੇ ਨੇਤ੍ਰਤਵ ਵਾਲੇ ਐਲਡੀਐਫ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮਤਦਾਤਾ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਤ ਉਡੀਐਫ ਵੱਲ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪਰੰਤੂ ਕਰਮਕਾਂਡ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਰਚਸਵ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਧਰਮ ਪਰਿਪਾਲਨ ਯੋਗਮ ਨੇ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਭਿਿਥੇਕ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ਼ਿਵਗਿਰੀ ਮਠ ਦੇ ਅਧਿਆਕਸ਼ ਸਵਾਮੀ ਸੱਚਿਤਾਨੰਦ ਨੇ ਅਯੋਧਿਆ ਅਭਿਿਥੇਕ ਸਮਾਰੋਹ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਠਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ “ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਰਚਸਵ” ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਮਾਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਵਾਮੀ ਸੱਚਿਤਾਨੰਦ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ “ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਟ ਨਿਕਾਲਣ ਦੀ ‘ਦੁਸ਼ਟ’ ਪ੍ਰਥਾ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਨੂਲ (ਜਨੇਊ) ਪਹਿਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਿਧੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਥਾ ਅੱਜ ਵੀ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਪਿਨਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਸਵਾਮੀ ਸੱਚਿਤਾਨੰਦ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਰਾਇਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਆਵੇਗਾ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਕਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਚਾਲੀਰੀਤੀਆਂ, ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਤੇ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਪਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਰਥਕ, ਭਕਤ ਅਤੇ ਪੰਥ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰਕ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਤਾਤਕਾਲਿਕ ਧਰਮ ਪੀਠਧੀਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਵੀ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਖੜਾ ਕਰਕੇ ਮਤਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦਾ ਸਫਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਨਾਤਨ-ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਤਸ਼ਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਥੌਤੀਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਪੀਠਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਤਾਂ ਦਾ ਧੂਵੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਆਦਿ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ, ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਰੋਧੀ, ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਭਾ.ਜ.ਪ. ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਠ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਹਿੰਦੂਤਵ ਵੱਲ ਮੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘ ਅਤੇ ਭਾ.ਜ.ਪ. ਨੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਈਜੈਕ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾ.ਜ.ਪ. ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾ.ਜ.ਪ. ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਡੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਮਤਾਂ ਹਨ। ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮੁਦਾਇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਧਰਮ ਪਰਿਪਾਲਨ ਯੋਗਮ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਪਿਨਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸੰਬੰਧੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਭਾਜਪ ਵੱਲੋਂ ਸੀਪੀਐਮ ਨੂੰ ਟਾਰਗਿਟ ਕਰਕੇ ਧਰਮਿਕ ਧੂਵੀਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੁਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਡੀਐਫ ਦਾ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਹਾਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਭਾਜਪ ਨੇ ਡਾਓਂ ਜੇਰੀ ਬਾਲੇ ਕਿਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਧਰਮ ਪਰਿਪਾਲਨ ਯੋਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੈਲਲਾਪੱਲੀ ਨਟੇਸ਼ਨ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤਸ਼ਾਰ ਵੈਲਲਾਪੱਲੀ, ਜੋ ਐੱਸਐੱਨਡੀਪੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ, ਭਾਜਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐੱਸਐੱਨਡੀਪੀ ਯੋਗਮ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ ਤੇ ਭਾਜਪ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਮਾਧਕ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮੁਫਤ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਨਾਇਰ ਸੇਵਾ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਨੇ ਵਿਜਯਨ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ‘ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ? ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ‘ਨਿਕੀ’ ਕਹਿਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਆਦਿ। ਪਰ ਹੁਣ ਆਰਐਸਐੱਸ ਵੱਲੋਂ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਚੁਣਾਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇਜ਼ਾਵਾ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰੇਸੀਵ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭਾਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਮਠ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਖੋਲ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਮਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ।